

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

УДК 378.147:005.6

Балака Максим Миколайович,

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри будівельних машин*

Київського національного університету будівництва і архітектури;

Дьяченко Олександр Сергійович,

*кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри
машин та обладнання технологічних процесів*

Київського національного університету будівництва і архітектури

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЯКОСТІ ОСВІТИ

У сучасних умовах глобалізації освіти та євроінтеграційних процесів оцінювання знань студентів набуває статусу ключового чинника забезпечення якості освіти. Українська вища школа, рухаючись у напрямі європейських стандартів, поступово переходить від авторитарної системи контролю до

ціннісно орієнтованої моделі оцінювання, що поєднує академічну добросесність, прозорість, відкритість і партнерство між викладачем та студентом [1–3].

Знання – це не лише засвоєна інформація, але й результат активного пізнавального досвіду, вміння мислити критично, застосовувати теоретичні положення на практиці, приймати рішення та аргументувати їх. Тому оцінювання знань має виходити за межі перевірки запам'ятованого матеріалу, стаючи інструментом розвитку компетентностей і саморефлексії.

Оцінка у цьому контексті виступає як механізм зворотного зв'язку, який відображає не лише рівень засвоєння знань, але й рівень сформованості професійних і соціальних компетентностей. Саме тому в європейських підходах наголошується на діагностично-розвивальній функції оцінювання [1], що сприяє самопізнанню студента та підвищенню якості освітнього процесу загалом.

Сучасна педагогіка визначає оцінювання як безперервний процес збирання, аналізу та інтерпретації даних про навчальні досягнення з метою вдосконалення освіти [4–8]. Воно має виконувати кілька ключових функцій:

- діагностичну – визначення рівня підготовленості студентів і виявлення навчальних труднощів;
- формувальну – розвиток здатності до самоконтролю, саморегуляції та навчальної мотивації;
- мотиваційну – стимулювання пізнавальної активності та внутрішньої зацікавленості у навчанні;
- атестаційну – підсумкове визначення рівня досягнення результатів навчання відповідно до освітніх стандартів.

Серед найпоширеніших методів сучасного оцінювання виокремлюють спостереження, інтерв'ю, анкетування та портфоліо (рис. 1), які забезпечують різнобічну характеристику освітніх досягнень:

- Спостереження – дає можливість фіксувати активність, самостійність і творчість студента в освітньому середовищі.
- Інтерв'ю – створює простір відкритого діалогу, сприяє усвідомленню результатів навчання.
- Анкетування – дозволяє зібрати кількісні дані про ставлення студентів до змісту, методів і форм навчання.
- Портфоліо – відображає динаміку професійного становлення та накопичення досягнень здобувача освіти.

Рис. 1. Інструменти оцінювання знань студентів

У межах модульно-рейтингової системи навчання оцінювання [4, 9–11] здійснюється у декілька етапів (рис. 2):

- 1) початкове (діагностичне) – визначення базових знань перед початком вивчення модуля;
- 2) проміжне (формувальне) – моніторинг засвоєння матеріалу, надання рекомендацій і зворотного зв'язку;
- 3) підсумкове (атестаційне) – оцінювання комплексного рівня досягнутих результатів навчання.

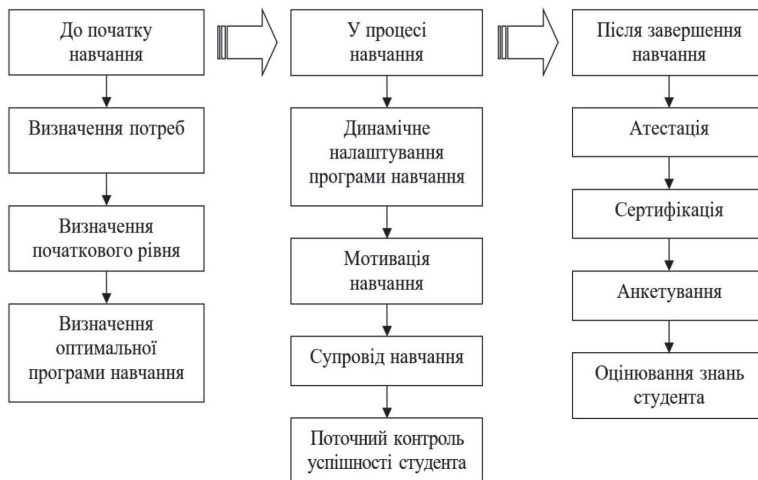

Рис. 2. Періоди проведення оцінювання знань студентів

Таке структурування оцінювального процесу забезпечує системність, прозорість і об'єктивність, сприяє розвитку відповідальності студентів за власні результати навчання та формує атмосферу академічної довіри.

Відповідно до стандартів ESG (European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher Education) [1, 12] оцінювання має бути заснованим на таких цінностях:

- відкритість і прозорість процедур;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- повага до особистості студента;
- орієнтація на розвиток компетентностей і критичного мислення.

У цьому контексті оцінювання постає не як механізм контролю, а як інструмент партнерської взаємодії, що стимулює пізнавальну активність та професійне зростання. Важливим завданням закладу вищої освіти є формування оцінювальної культури, яка відповідає європейським освітнім цінностям – довірі, відповідальності, автономії, об'єктивності та рівності можливостей [7].

Оцінювання знань студентів у системі європейських цінностей якості освіти – це не лише процедура фіксації результатів навчання, а комплексна педагогічна стратегія, спрямована на розвиток особистості, формування ключових компетентностей і забезпечення сталості якості освітнього процесу.

Перспективи подальшого вдосконалення цієї системи вбачаються у впровадженні цифрових технологій моніторингу, розвитку самооцінювання та взаємооцінювання студентів, а також у розширенні міжнародного академічного співробітництва у сфері освітніх вимірювань. Забезпечення якості освіти на засадах європейських цінностей – це шлях до формування культури довіри, відповідальності та професійної зрілості майбутніх фахівців.

Список використаних джерел

1. European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA). Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). Brussels: ENQA, 2021. 36 p.
2. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Методичні рекомендації щодо внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у закладах вищої освіти. К.: НАЗЯВО, 2021. 40 с.
3. Делембовський М. М., Балака М. М., Пристайло М. О., Дьяченко О. С. Розробка та впровадження сучасних методів організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. *MoodleMoot Ukraine 2023. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle*: матеріали 11-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 трав. 2023 р. К.: КНУБА, ІТЗН НАПН України, 2023. URL: <https://2023.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=9>.
4. Гура О. І. Педагогічна діагностика та оцінювання результатів навчання у вищій школі. К.: Центр учбової літератури, 2022. 248 с.
5. Міщук Д. О., Міщук Є. О., Балака М. М. Міждисциплінарна освіта – запорука до сталого розвитку суспільства. *MoodleMoot Ukraine 2024. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle*: матеріали 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 31 трав. 2024 р. К.: НАПН України, НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2024. <https://2024.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=13>.

6. Бондарук Б. Ю., Науменко С. В., Балака М. М. Аналіз методів і моделей оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VII Міжнар. конф., 14 листоп. 2024 р. К.: Ліра-К, 2025. С. 54–58.
7. Європейські підходи до формувального оцінювання: методичний посібник / за ред. Л. Г. Петренко. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 96 с.
8. Український інститут розвитку освіти (УІРО). Рекомендації щодо запровадження формувального оцінювання у вищій освіті. К.: УІРО, 2023. 28 с.
9. Балака М. М., Пристайло М. О., Міщук Д. О. Передумови створення автоматизованих систем оцінювання знань здобувачів освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VI Міжнар. конф., 16 листоп. 2023 р. К.: Компринт, 2024. С. 39–43.
10. Почка К. І., Пристайло М. О., Балака М. М. Формування вимог до системи контролю та оцінювання програмних результатів навчання. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VII Міжнар. конф., 14 листоп. 2024 р. К.: Ліра-К, 2025. С. 364–366.
11. Балака М. М., Делембовський М. М., Дьяченко О. С. Розроблення структурно-функціональної схеми оцінювання результатів навчання студентів. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VII Міжнар. конф., 14 листоп. 2024 р. К.: Ліра-К, 2025. С. 27–31.
12. European Commission. Assessment of Learning Outcomes in Higher Education: Cross-country report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020. 92 p.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net